

LXXI. NYUGDÍJBIZTOSÍTÁSI ALAP

LXXI. FEJEZETI INDOKOLÁS

A Nyugdíjbiztosítási Alap 2016. évi költségvetésének végrehajtása

I. A Nyugdíjbiztosítási Alap költségvetése egyenlegének alakulása, feltételrendszerének értékelése

A Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény (a továbbiakban: költségvetési törvény) a Nyugdíjbiztosítási Alap (a továbbiakban: Ny. Alap) bevételi és kiadási főösszegét 3 059 287,3 millió forintban, „0” egyenleggel határozta meg.

A kiadási főösszeg törvényi előirányzata a 2015. évi költségvetési törvény végrehajtásáról rendelkező 2016. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: zárszámadási törvény) 15. §-a értelmében 4 560,1 millió forinttal emelkedett az Egyéb befizetések címen, mely befizetésre került a XLII. Költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezet részére.

Az Ny. Alap 2016. évi költségvetése alakulásában fontos szerepet játszott, hogy a Szociális hozzájárulási adó Ny. Alapot megillető része a költségvetési törvény 33. § (1) bekezdésében foglaltak alapján az előző évi 85,46%-os mértékről két ütemben lecsökkent. A költségvetési törvény alapján ezen mérték 79,43 %-ra csökkent, majd évközben – a költségvetési törvény módosításáról szóló 2016. évi LXXVI. törvény szerint – a 2016. július 1-jét követően megfizetett összeg 74,30 %-a illette meg az Ny. Alapot. (Így az Ny. Alapot 2016. I. félévben megillető 79,43%-os rész – a 27%-os adómérték figyelembevételével – az adóalap 21,4%-ának, a II. félévi mérték pedig az adóalap 20,1%-ának felelt meg. A bázis évi mérték 23,1% volt.)

A biztosítotti nyugdíjjárulék mértéke 10%, mely a teljes járulékalap után fizetendő, a bázisévhez képest nem változott.

A fentiekén kívül elsősorban a bruttó keresetösszeg változása gyakorolt hatást a szociális hozzájárulási adó és a biztosítotti nyugdíjjárulék alakulására. A KSH – 2017. április 20-ai, évközi – STADAT adattáblái alapján 2016. évben a legalább 5 fős vállalkozások, illetve létszámnagyságtól függetlenül a költségvetési intézmények, valamint a kijelölt nonprofit szervezetek vonatkozásában a bruttó átlagkereset 6,1%-os és az alkalmazásban állók számának 2,9%-os emelkedése mellett a bruttó keresetösszeg 9,1%-kal növekedett, amely meghaladja a tervezett 5,2%-os mértéket.

2016-ban az 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 62. § (1)-(2) bekezdése értelmében a nyugellátások indexálására az emelés évére tervezett fogyasztói-árnövekedés figyelembevételével került sor. A költségvetési törvény 55. §-a alapján a 2016. januárban esedékes nyugdíjmelés meghatározásánál 1,6%-os fogyasztói árnövekedést kellett figyelembe venni.

Novemberi kiegészítő nyugdíjmelésre 2016-ban sem volt szükség, mert a januári emelés mértéke lényegesen meghaladta a fogyasztói árak éves növekedési ütemét (fogyasztói árindex: 100,4%, nyugdíjas fogyasztói árindex: 100,6%). Az emelés a nyugdíjak vásárlóerejének 1,0%-os növekedését eredményezte.

II. A Nyugdíjbiztosítási Alap bevételeinek, kiadásainak teljesítése

Az Ny. Alap a 2016. évet 3 089 514,5 millió forint bevételi és 3 076 742,7 millió forint kiadási főösszeg mellett, 12 771,7 millió forint többlettel zárta.

A teljesítés alakulását a következő táblázat szemlélteti.

millió forint; százalék

Megnevezés	2015. évi teljesítés	2016. évi törvényi előirányzat	2016. évi törvényi módosított előirányzat	2016. évi teljesítés	Eltérés a törvényi mód. előirányzattól	2016. évi telj. a törv. mód. előir. %-ában	Eltérés a 2015. évi teljesítéstől	2016. évi telj. a 2015. évi telj. %-ában
Bevételi főösszeg	3 084 260,2	3 059 287,3	3 059 287,3	3 089 514,5	30 227,2	101,0	5 254,3	100,2
Kiadási főösszeg	3 079 700,1	3 059 287,3	3 063 847,4	3 076 742,8	12 895,4	100,4	-2 957,3	99,9
Egyenleg	+4 560,1	0,0	-4 560,1	+12 771,7				

Mind a bevételek, mind a kiadások teljesítése meghaladja a törvényi módosított előirányzatot. A bevételek túlteljesülése 30 227,2 millió forint, 1,0%, a kiadásoké pedig 12 895,4 millió forint, 0,4%.

A bevételek túlteljesülésének mintegy 70%-a a Biztosítotti járulékbevétel előirányzat feletti teljesülésével függ össze. A kiadásoknál a túlteljesülést döntően a Nyugellátások előirányzathoz viszonyított többlete eredményezte.

Az előző évi teljesítéshez viszonyítva a bevételi főösszeg 5 254,3 millió forinttal, 0,2%-kal növekedett, a kiadási főösszeg pedig 2 957,3 millió forinttal, 0,1%-kal csökkent.

Éves szinten az Ny. Alap bevételei az Ny. Alap kiadásainak 100%-át fedezték, és emellett 12 771,7 millió forint összegű többlet képződött.

II. 1. A Nyugdíjbiztosítási Alap bevételeinek teljesítése

Az Ny. Alap 2016. évi bevételi főösszege 3 089 514,5 millió forint, mely 30 227,2 millió forinttal, 1,0%-kal magasabb az előirányzott értéknél. A bevételek döntő hányadát (99,7%-át) a szociális hozzájárulási adó Ny. Alapot megillető része és a járulékbevételek, hozzájárulások, valamint a késedelmi pótlék és bírság együttes (3 079 531,1 millió forint) összege tette ki, arányában azonosan bázisával.

II. 1. 1. Nemzeti Adó- és Vámhivaltól érkező Szociális hozzájárulási adó Ny. Alapot megillető része, és Biztosítotti (egyéni) nyugdíjjárulék

A bevételek között meghatározó jelentőségű a ***Nemzeti Adó- és Vámhivaltól (a továbbiakban: NAV-tól) érkező szociális hozzájárulási adó, és a biztosítotti járulékbevételek együttes 3 055 384,7 millió forint*** összege, amely 24 850,7 millió forinttal, 0,8 %-kal meghaladja az előirányzat értékét. Az előző évi teljesítéshez képest pedig csekély mértékű, 3 520,6 millió forint összegű, 0,1%-os növekedést mutat. A szociális hozzájárulási adó és a biztosítotti nyugdíjjárulék előirányzat feletti teljesítésében döntő szerepe volt a foglalkoztatottság jelentős mértékű javulásának és a munkanélküliség csökkenésének, illetve ezekből következően a vártnál magasabb bérkiáramlásnak.

millió forint; százalék

Megnevezés	2015. évi teljesítés	2016. évi törvényi előirányzat	2016. évi teljesítés	Eltérés a törvényi előirányzattól	2016. évi telj. az előir. %-ában	Eltérés a 2015. évi teljesítéstől	2016. évi telj. a 2015. évi telj. %-ában
<i>NAV-tól érkező Szociális hozzájárulási adó és járulékbévételek összesen</i>	<i>3 051 864,1</i>	<i>3 030 534,0</i>	<i>3 055 384,7</i>	<i>24 850,7</i>	<i>100,8</i>	<i>3 520,6</i>	<i>100,1</i>
Szociális hozzájárulási adó Ny. Alapot megillető része és Munkáltatói nyugdíjbiztosítási járulék	2 087 116,5	2 014 716,1	2 018 507,8	3 791,7	100,2	-68 608,7	96,7
Biztosított (egyéni) nyugdíjjárulék	964 747,6	1 015 817,9	1 036 876,9	21 059,0	102,1	72 129,3	107,5

A szociális hozzájárulási adó Ny. Alapot megillető része 2 018 507,8 millió forint, amely 3 791,7 millió forinttal, 0,2%-kal magasabb az előirányzatnál, és 68 608,7 millió forinttal, 3,3%-kal kevesebb a bázisévi teljesítésnél, melynek oka – a bevezetőben már említett – szociális hozzájárulási adó megoszlási arányának módosítása.

A Biztosított nyugdíjjárulék összege 1 036 876,8 millió forint, amely 21 059,0 millió forinttal, 2,1%-kal magasabb az előirányzatnál, és 72 129,3 millió forinttal, 7,5%-kal több az előző évi értéknél. A foglalkoztatottság kedvező alakulása a KSH adatokban is nyomon követhető, mely szerint a bruttó átlagkereset 6,1%-kal, az alkalmazottak száma pedig 2,9%-kal nőtt a bázisévhez képest, az ezen adatok alapján számított bruttó keresettömeg pedig 9,1%-kal emelkedett.

II. 1. 2. Egyéb járulékok és hozzájárulások

millió forint; százalék

Megnevezés	2015. évi teljesítés	2016. évi törvényi előirányzat	2016. évi teljesítés	Eltérés a törvényi előirányzattól	2016. évi telj. az előir. %-ában	Eltérés a 2015. évi teljesítéstől	2016. évi telj. a 2015. évi %-ában
<i>Egyéb járulékok és hozzájárulások összesen</i>	<i>14 022,5</i>	<i>12 991,4</i>	<i>15 024,6</i>	<i>2 033,2</i>	<i>115,7</i>	<i>1 002,1</i>	<i>107,1</i>
Megállapodás alapján fizetők járuléka	895,5	1 115,6	844,0	- 271,6	75,7	-51,5	94,2
Egyszerűsített foglalkoztatás utáni közteher	13 127,0	11 875,8	14 180,6	2 304,8	119,4	1 053,6	108,0

Egyéb járulékok és hozzájárulások összege **15 024,6 millió forint**, amely összességében 2 033,2 millió forinttal, 15,7%-kal magasabb az előirányzatnál, és 1 002,1 millió forinttal, 7,1%-kal magasabb a bázisidőszaki értéknél. Az Egyéb járulékok és hozzájárulások egyes jogcímeinek teljesítése a következők szerint alakult.

- *A Megállapodás alapján fizetők járuléka*inak **844,0 millió forint** összege 271,6 millió forinttal, 24,3%-kal elmarad az előirányzattól, és 51,5 millió forinttal, 5,8%-kal kevesebb a bázisévi teljesítésnél. E járulékok megfizetése az 1997. évi LXXX. törvény 34. és 35. §-a alapján történik, nyugellátásra jogosító szolgálati idő és nyugdíjalapot

képező jövedelem szerzése céljából, mértéke 34%, mely a bázisévhez képest nem változott. E járulékbévételek csökkenése összefügg azzal, hogy a megállapodás-kötések száma az elmúlt években folyamatosan csökkent. 2015. év végén az érvényben lévő megállapodások száma 2 029 darab, 2016. december 31-én pedig 1 747 darab volt. Az ügyfelek 2016. évben 478 darab új megállapodást kötöttek, miközben 760 megállapodás szűnt meg, vagyis a tárgyévben több megállapodás szűnt meg, mint amennyi új megkötésre került. A 2016-ban létrejött megállapodások 83,7%-a szolgálati idő és nyugdíj alapjául szolgáló átlagkereset, 15,8%-a az öregségi teljes, illetve résznyugdíjra jogosultsághoz hiányzó szolgálati idő megvásárlása, 0,5%-a pedig felsőoktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében folytatott tanulmányok idejének szolgálati időként történő elismerése céljából került megkötésre.

- **Az Egyszerűsített foglalkoztatás után fizetendő közteher Ny. Alapot megillető része 14 180,6 millió forint** összegben teljesült, amely 2 304,8 millió forinttal, 19,4 %-kal magasabb az előirányzatnál, és 1 053,6 millió forinttal, 8,0%-kal meghaladja a bázisévi teljesítést. A 2010. évi LXXV. törvény 8. § (2) bekezdése alapján e közteher a mezőgazdasági és turisztikai idénymunka esetében 500 forint, az alkalmi munka eseteiben 1000 forint, a filmipari statiszta alkalmi foglalkoztatása esetén pedig 3000 forint összegben terheli a foglalkoztatót. Ebből az adóhatóság 91,8%-ot az Ny. Alapnak, 1,4%-ot az Egészségbiztosítási Alapnak, 6,8%-ot a Nemzeti Foglalkoztatási Alapnak utal át (13. § (2) bek.).

II. 1. 3. Késedelmi pótlék, bírság

millió forint; százalék

Megnevezés	2015. évi teljesítés	2016. évi törvényi előirányzat	2016. évi teljesítés	Eltérés a törvényi előirányzattól	2016. évi telj. az előir. %-ában	Eltérés a 2015. évi teljesítéstől	2016. évi telj. a 2015. évi %-ában
Késedelmi pótlék, bírság	10 026,6	11 265,9	9 121,8	-2 144,1	81,0	-904,8	91,0

2001. január 1-jétől a NAV késedelmi pótlék és bírság számlájára befolyt összegből a társadalombiztosítás pénzügyi alapjait megillető összeget a NAV számolja ki. A számítás alapja a társadalombiztosítás pénzügyi alapjairól és azok 1993. évi költségvetéséről szóló 1992. évi LXXXIV. törvény 13. számú mellékletében szereplő képlet.

Késedelmi pótlék, bírság címen 9 121,8 millió forint érkezett az Ny. Alap számlájára, amely 2 144,1 millió forinttal, 19,0%-kal kevesebb az előirányzatnál, és 904,8 millió forinttal, 9,0%-kal elmarad az előző évi teljesítéstől.

II. 1. 4. Nyugdíjbiztosítási tevékenységgel kapcsolatos egyéb bevételek

millió forint;százalék

Megnevezés	2015. évi teljesítés	2016. évi törvényi előirányzat	2016. évi teljesítés	Eltérés a törvényi előirányzattól	2016. évi telj. az előir. %-ában	Eltérés a 2015. évi teljesítéstől	2016. évi telj. a 2015. évi %-ában
Nyugdíjbiztosítási tevékenységgel kapcsolatos egyéb bevételek	4 962,7	2 540,0	5 511,8	2 971,8	217,0	549,1	111,1
Kifizetések visszatérülése és egyéb bevételek	4 962,7	2 540,0	5 511,8	2 971,8	217,0	549,1	111,1

A nyugdíjbiztosítási tevékenységgel kapcsolatos egyéb bevételek 5 511,8 millió forint összegben teljesültek, amely 2 971,8 millió forinttal, 117,0%-kal meghaladja az éves előirányzatot, és 549,1 millió forinttal, 11,1%-kal magasabb a bázisidőszaki teljesítésnél.

Az itt kimutatott bevételek 39,7%-át, 2 188,8 millió forintot a magán-nyugdíjpénztárak átutalásai, illetve ehhez kapcsolódóan a reálhozam átutalások teszik ki. A bázisévhez viszonyítva ezen összeg 461,7 millió forinttal, 17,4%-kal csökkent.

Az egyéb bevételek teljesítésénél kiemелendő még a – tárgyévet megelőző évhez kapcsolódó – jogalap nélkül felvett ellátások megtérülése, melynek részaránya pedig 22,7%. A jogalap nélkül felvett ellátásokkal kapcsolatos megtérülések összege 2016-ban 1 252,6 millió forint, amely 160,6 millió forinttal 11,4%-kal alacsonyabb az előző évi értéknél.

Az Ny. Alapot megillető visszatérítések és egyéb végleges bevételek részaránya összesen 19,3%-ot tesz ki, összege 1 062,9 millió forint, amely jelentős mértékben (1 032,3 millió forinttal) növekedett a bázis évhez képest.

A különféle egyéb bevételekből (megtérített ellátások, megtérítés a biztosítóktól [168/1997. (X.6.) Korm. rendelet 76/B. §], egyéb kárigény megtérítés, mulasztási bírság, késedelmi kamat, stb.) az Ny. Alapnak 1 007,5 millió forint bevétele keletkezett, ami 108,6 millió forinttal magasabb a bázis évi értéknél. Ezen belül jelentősen növekedett a kárszámlákra érkező befizetések (a 2015-ben befizetett összeg 54,2 millió forint volt, míg 2016-ban 108,5 millió forint), továbbá a biztosító általi megtérítések összege (21%-kal, részben a 2015. évi megtérítések áthúzódása miatt).

II. 1. 5. Vagyongazdálkodással kapcsolatos bevételek

millió forint; százalék

Megnevezés	2015. évi teljesítés	2016. évi törvényi előirányzat	2016. évi teljesítés	Eltérés a törvényi előirányzattól	2016. évi telj. az előir. %-ában	Eltérés a 2015. évi teljesítéstől	2016. évi telj. a 2015. évi %-ában
Vagyongazdálkodás bevételei	8,6	1,0	11,3	10,3	1 130,0	2,7	131,4
Ellátások fedezetére szolgáló vagyongazdálkodás bevételei	8,6	1,0	11,3	10,3	1 130,0	2,7	131,4

A vagyongazdálkodással kapcsolatos bevételek 11,3 millió forint összegű teljesítése – az MNV Zrt. kezelésében lévő – járuléktartozás fejében átvett vagyon értékesítéséből és hasznosításából származik. A fenti bevétel az előirányzatnál 10,3 millió forinttal, az előző évi teljesítésnél pedig 2,7 millió forinttal több.

II. 1. 6. Működési célú bevételek

millió forint; százalék

Megnevezés	2015. évi teljesítés	2016. évi törvényi előirányzat	2016. évi teljesítés	2016. évi telj. az előír. %-ában	2016. évi telj. a 2015. évi %-ában
Működési bevételek	2 913,7	1 955,0	4 423,5	226,3	151,8
Intézményi működési bevételek	168,1	105,0	176,9	168,5	105,2
Működési célú támogatások áht-n belülről	2 626,2	1 816,3	4 119,9	226,8	156,9
Működési célú átvett pénzeszközök	119,4	33,7	126,7	376,0	106,1
Felhalmozási és tőke jellegű bevételek	462,0	-	36,8	-	8,0
Felhalmozási saját bevételek	0,1	-	1,1	-	1100,0
Felhalmozási célú támogatások áht-n belülről	406,4	-	0	-	-
Felhalmozási célú átvett pénzeszközök	55,5	-	35,7	-	64,3
Működési célú bevételek összesen	3 375,7	1 955,0	4 460,3	228,1	132,1

Az *Ny. Alap 2016. évi működési célú bevétele* az eredeti előirányzatként tervezett 1 955,0 millió forinttal szemben **4 460,3 millió forintra teljesült**, ami az eredeti előirányzatot 2 505,3 millió forinttal (128,1%-kal) haladja meg. A többletbevétel alapvető okai:

- a központi költségvetéstől az eredeti előirányzatban nem szereplő kiadások finanszírozására 2016. év során átvett 54,1 millió forint,
- az elkülönített állami pénzalapból a közfoglalkoztatás támogatására átadott 18,5 millió forint,
- az egyes fejezetek közötti előirányzat átcsoportosításáról szóló 1668/2016. (XI.23.) Kormányhatározattal összefüggésben szükséges további intézkedésekről szóló 1721/2016. (XII. 8.) Korm. határozat alapján a Magyar Államkincstártól átvett 2 200,0 millió forint,
- a lakáscélú támogatásra korábbi években nyújtott kölcsönök visszatérüléseként befolyt és a költségvetésbe bevont 35,7 millió forint, valamint
- a tervezettet meghaladó költségtérítések és saját működési bevételek 197,0 millió forint összege.

Az összes működési célú bevételen belül az intézményi működési bevétel az eredeti előirányzatként tervezett 105,0 millió forinttal szemben 176,9 millió forintra teljesült, amely főként bérleti díj bevételből, költségtérítésekből, valamint az alkalmazottak különféle térítési díjaiból tevődött össze.

A működési célú támogatások államháztartáson belülről 1 816,3 millió forint előirányzata 4 119,9 millió forint összegben teljesült, melyből:

- 59,6 millió forint a pénzbeli kárpótlás, a Párizsi Békeszerződés alapján folyósított életjáradékok Nemzetgazdasági Minisztérium általi működési költségtérítésének összege,
- 1 747,5 millió forint az Emberi Erőforrások Minisztériumtól kapott, a jövedelem pótló és kiegészítő szociális támogatások működési költségeinek megtérítése,

- 40,2 millió forint a termőföld állam által életjáradék fizetése ellenében történő megszerzése alapján folyósított életjáradékkal kapcsolatos Nemzeti Földalap általi költségterítés,
- 54,1 millió forint a központi költségvetés céltartalékából átadott összeg, nevezetesen a költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2016. évi kompenzációjához nyújtott támogatás összege 46,6 millió forint, a prémiumévek programmal és a különleges foglalkoztatási állománnyal kapcsolatos kifizetések megtérítése pedig 7,5 millió forint,
- 18,5 millió forint a közfoglalkoztatás támogatása a Nemzeti Foglalkoztatási Alapból,
- 2 200,0 millió forint a 1721/2016. (XII 8.) Korm. határozattal biztosított összeg.

Az államháztartáson kívüli pénzeszköz átvétel 126,7 millió forintra teljesült, melyből 101,9 millió forint a Hadigondozottak Közalapítványának a hadigondozotti ellátások folyósításával, 24,8 millió forint, a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. vagyoni kárptólás folyósításával kapcsolatos működési költségterítés.

A felhalmozási és tőkejellegű bevételek összege 36,8 millió forint, melyből:

- 35,7 millió forint a munkáltatói lakáskölcsönök visszatérüléséből a működési költségvetésbe bevont összeg,
- 1,1 millió forint tárgyi eszköz értékesítésből származó felhalmozási bevétel.

II. 1. 7. A Nyugdíjbiztosítási Alap likviditása, a Kincstári Egységes Számlához kapcsolódó megelőlegezési számla igénybevételének alakulása

A likviditás és a hitelállomány alakulását az Ny. Alap esetében elsősorban a szociális hozzájárulási adó, a járulékbételek és hozzájárulások bevételei valamint a nyugdíj kifizetések közötti időbeli és összegszerű eltérés határozta meg. Az Ny. Alap 2016. január 1-én nem rendelkezett hitelállománnyal, összefüggésben azzal, hogy a 2015. évi költségvetése 4 560,1 millió forint többlettel teljesült. 2016. december 31-én a hitelszámla egyenlege szintén „0” volt, mivel az Ny. Alap 2016. évi költségvetése 12 771,7 millió forint többlettel teljesült.

Az Ny. Alap az év folyamán 265 naptári napon bevételi többlettel rendelkezett, hitelállománya 101 napon volt, amelynek átlagos összege a meghitelezett napokra vonatkozóan 56 703,5 millió forint/nap összeget tett ki. Az egyes hónapokra vonatkozó átlagos összegek azonban jelentős eltéréseket mutatnak. A 2016. évben minden hónapban szükség volt hitel igénybevételére, az Ny. Alap havonta átlagosan 8 napon rendelkezett hitelállománnyal. December hónapban 19 napon volt hitelállomány, amely 20-án nullára csökkent a szociális hozzájárulási adó és a biztosított járulékbételek beérkezését követően. Az év hátralévő részében nem volt szükség hitel igénybevételére, és december 31-én a – 2015. évi zárszámadási törvény 15. §-ában meghatározott, 4 560,1 millió forint – költségvetési befizetések teljesítését követően is többlet mutatkozott.

Az átlagos hitelállomány – a meghitelezett napokra vonatkozóan – a bázisévhez képest nőtt (2015. évben 46 475,7 millió forint volt), a meghitelezett napok száma szintén emelkedett - a 2015. évi 93 napról 101 napra – elsősorban annak eredményeként, hogy a szociális hozzájárulási adó, valamint a járulékbételek és hozzájárulások napi bevétele elmaradt a kiadások összegétől.

II. 2. A Nyugdíjbiztosítási Alap kiadásainak teljesítése

Az Ny. Alap 2016. évi kiadásainak összege 3 076 742,8 millió forint, amely 12 895,4 millió forinttal, 0,4%-kal magasabb a törvényi módosított előirányzatnál, és 2 957,3 millió forinttal, 0,1%-kal marad el a bázisidőszaki értéktől.

Az előirányzathoz képest jelentkező 0,4%-os többletkiadást az öregségi nyugdíjak tervezett némileg meghaladó (0,5%-os) kiadásnövekedése okozta. Az öregségi nyugdíjakon belül a kiadás előirányzathoz viszonyított növekedése a korhatár feletti öregségi nyugdíjak esetében igen csekély, mindössze 0,2%-os. A nők korhatár alatti nyugellátási kiadása viszont 5 %-kal haladta meg a tervezettet, mely elsődlegesen a nagyszámú tervezetten felüli létszámbeáramlásból adódott. A hozzátartozói nyugellátásokra fordított kifizetések összege mérsékeltebb lett az előirányzatukhoz képest.

A kiadási főösszegegen belül a Nyugellátások teljesítése 3 053 532,5 millió forint, az Egyéb, ellátáshoz kapcsolódó kiadásoké 5 876,9 millió forint, az Egyéb befizetéseké 4 560,1 millió forint, a működési célú kiadásoké pedig 12 773,3 millió forint. A kiadási főösszeg meghatározó részét (99,2%-át) a nyugellátások képezik.

II. 2. 1. Nyugellátások

2016-ban is az Ny. Alap a saját jogú nyugellátásokat (öregségi nyugdíj, ezen belül a korbetöltött öregségi nyugdíj, valamint a legalább 40 év jogosultsági idővel rendelkező nők részére megállapított öregségi nyugdíj); valamint a hozzátartozói nyugdíjakat (özvegyi nyugdíjak főellátásként és kiegészítésként, szülői nyugdíj, árvaellátás) finanszírozta. Az Ny. Alap 2016. évi nyugdíjkiadása 3 053 532,5 millió forintot tett ki, mely a KSH – 2017. március 7-ei évközi – STADAT 3.1.9. adattáblája alapján a GDP 8,7%-a. A kiadás éves szinten 2 millió 166 ezer személy ellátását fedezte.

II. 2. 1. 1. A Nyugdíjbiztosítási Alap 2016. évi nyugdíjkiadása – főbb adatok

Az Ny. Alap 2016. évi nyugdíjkiadása **3 053 532,5 millió forint, amely 11 849,7 millió forinttal, 0,4%-kal magasabb a törvényi előirányzatnál és 2,2%-kal – 65 808,2 millió forinttal – magasabb az előző évhez képest.**

Az Ny. Alapból finanszírozott nyugellátások főbb ellátáscsoportjainak 2016. évi kiadási adatai a következők.

A Nyugdíjbiztosítási Alap 2016. évi nyugdíjkiadása

	Öregségi nyugdíj			Hozzá tartozó nyugellátások					Egyszeri segély	ÖSSZESEN
	Korbetöltött öregségi nyugdíj	Nők korhatár alatti nyugellátása	Öregségi nyugdíjak összesen	Árvaellátás	Özvegyi nyugdíjak főellátásként	Özvegyi nyugdíjak kiegészítésként	Özvegyi nyugdíjak összesen	Hozzá tartozó nyugellátások összesen		
Kiadás (millió forint)	2 477 827,7	205 316,4	2 683 144,1	32 566,8	63 989,4	273 301,2	337 290,6	369 856,4	532,0	3 053 532,5
Létszám (főellátások száma) (ezer fő)	1877	140	2018	67	82		82	149		2 166
Egy ellátottra jutó átlagos kifizetés (Ft/fő/hó)	109 980	121 887	110 808	40 460	65 422					117 455*

Kiegészítő ellátások száma (ezer fő)						650,7				
Egy ellátottra jutó átlagos kifizetés (Ft/fő/hó)						34 998				

*A fő- és kiegészítő ellátások együttes kiadásának egy főre jutó összege.

II. 2. 1. 2. A nyugdíjkiadás alakulása az előirányzatához és az előző évhez viszonyítva

II. 2.1.2.1. A nyugdíjkiadások megoszlása

A nyugdíjkiadások döntő hányadát, mintegy 87,9%-át az öregségi nyugdíjak kifizetése jelentette, ezen belül a korbetöltött öregségi nyugdíjakra fordított kiadás a teljes nyugellátási kiadás 81,1%-a volt. A hozzá tartozói ellátásokon belül az özvegyi kiegészítő ellátásokra fordított kiadás volt a legmagasabb, az összes kiadás mintegy 9,0%-a.

Az Ny. Alapból finanszírozott nyugellátások főbb ellátáscsoportjainak 2016. évi kiadását – összehasonlítva a megelőző év tényadataival és a tárgyévi előirányzattal – a következő táblázat tartalmazza.

**A Nyugdíjbiztosítási Alapból finanszírozott nyugellátások
főbb ellátáscsoportjainak kiadási adatai**

millió forint; százalék

	2015. évi tény	2016. évi előirányzat	2016. évi tény	2016. évi tény / 2016. évi előirányzat (%)	2016. évi tény / 2015. évi tény (%)	2016. évi megoszlás (%)
Korbetöltött öregségi nyugdíjak összesen	2 431 296,7	2 473 190,2	2 477 827,7	100,2	101,9	81,1
<i>Öregségi nyugdíjként megállapított</i>	2 040 265,6		2 098 256,9		102,8	68,7
<i>Korhatár feletti rokkantsági nyugdíjakból átsorolt</i>	391 031,1		379 570,8		97,1	12,4
Nők korhatár alatti nyugellátása	182 742,3	195 496,4	205 316,4	105,0	112,4	6,7
Öregségi nyugdíjak összesen	2 614 039,0	2 668 686,6	2 683 144,1	100,5	102,6	87,9
Árvaellátás	34 517,4	34 402,4	32 565,8	94,7	94,3	1,1
Özvegyi nyugdíjak összesen	338 646,4	338 093,8	337 290,6	99,8	99,6	11,0
<i>Özvegyi nyugdíjak főellátásként</i>	68 429,2		63 989,4		93,5	2,1
<i>Özvegyi nyugdíjak kiegészítésként</i>	270 217,2		273 301,2		101,1	9,0
Hozzá tartozói nyugellátások összesen	373 163,8	372 496,2	369 856,4	99,3	99,1	12,1
Egyszeri segély*	521,5	500,0	532,0	106,4	102,0	
Nyugdíjkiadás összesen	2 987 724,3	3 041 682,8	3 053 532,5	100,4	102,2	100,0

*A 2016. évi eredeti 500 millió forintos előirányzat a méltányossági keretösszegek közötti, a törvényi rendelkezések szerinti átcsoportosítással 532,0 millió forintra emelkedett.

II. 2.1.2.2. A nyugdíjkiadások alakulása az előirányzathoz viszonyítva

A 3 041 682,8 millió forintos előirányzathoz képest 0,4%-os többletkiadást az öregségi nyugdíjak tervezett némileg meghaladó (0,5%-os) kiadásnövekedése okozta.

Az öregségi nyugdíjakon belül a *korbetöltött öregségi nyugdíjak* 2 473 190,2 millió forint összegű kiadási előirányzathoz képest a 2 477 827,7 millió forintos tényadat 4 637,5 millió forinttal, 0,2%-kal magasabb. Ennek oka az ellátottak létszámának vártnál némileg nagyobb mértékű növekedése.

A költségvetési törvény „*Nők korhatár alatti nyugellátása*” megnevezéssel külön soron tartalmazza a nőket legalább 40 év jogosultsági idő esetén, bármely életkorban megillető öregségi nyugdíjat. Ennek 205 316,4 millió forint összegű tényleges kiadása 9 820,0 millió forinttal, 5,0%-kal magasabb a 195 496,4 millió forintos előirányzatnál, szintén a tervezett meghaladó létszámbeáramlás miatt.

A *hozzátartozói nyugellátásokra* fordított kifizetések összege mérsékeltebb lett a 372 496,2 millió forintos előirányzathoz képest: a 369 856,4 millió forintos tényadat 2 639,8 millió forintos, 0,7%-os kiadás-megtakarítást jelent. Az özvegyi nyugdíjak esetében a tényleges kiadás 803,2 millió forinttal, 0,2%-kal kisebb az előirányzatnál (337 290,6 millió forint a 338 093,8 millió forinttal szemben). Az árvaellátás esetében a 32 565,8 millió forint

tényleges kiadás 1 836,6 millió forinttal, 5,3%-kal kisebb a 34 402,4 millió forintos előirányzatnál.

Az *egyszeri segélyezésre* fordított összeg a törvényi rendelkezéseknek megfelelően módosított előirányzattal azonos nagyságú 532,0 millió forint; 100,0 %-os a teljesítés.

II. 2.1.2.3. A nyugdíjkiadások alakulása az előző évhez viszonyítva

A kiadásnövekedés összetevői

A 2016. évi nyugdíjkiadás 2015. évi bázishoz viszonyított alakulását (65,8 milliárd forintos, 2,2%-os növekedését) a következő tényezők határozták meg.

2015. évi folyósított (bázisévi, a visszautalt ellátásokat is tartalmazó) kiadás: 2 995,4 milliárd forint. A 2016. évi folyósított (szintén a visszautalt ellátások levonása előtt) kiadás: 3 059,4 milliárd forint.

Kiadásokra ható tényezők:

- **a 2,6%-os átlagnövekedés** – a Kormány 357/2015. (XII. 2.) rendeletében foglaltaknak megfelelően végrehajtott **1,6%-os emelés** és az **1,0%-os állomány összetétel-változás**; valamint
- **a 0,5%-os létszám csökkenés** – amelynek legfőbb oka, a korhatár feletti rokkantsági nyugdíjból átváltott korbetöltött öregségi nyugdíjasok, valamint a hozzátartozói ellátások számának csökkenése.

A kiadásnövekedés (eltérően az. Ny. Alap költségvetési adataitól) levezetésekor a visszaérkezett tételek levonását megelőző kiadási értékekkel számoltunk. (Nem lehetséges e tételek figyelembevétele az ellátási létszámban.)

2015-ben a visszaérkezett, a nyugdíjkiadásban elszámolt tételek összege 7,7 milliárd forint, az ezzel **korrigált báziskiadás $2\,987,7 + 7,7 = 2\,995,4$ milliárd forint.**

2 995,4 milliárd forint (2015 évi bázis) * **1,0261** (átlagnövekedés) * **0,9954** (létszámváltozás) ~ **3 059,4 milliárd forint** (2016. évi kiadás).

2016-ban 5,8 milliárd forint visszaérkezett tétel csökkentette a költségvetésben elszámolt nyugdíjkiadásokat, így ezek értéke $3\,059,4 - 5,8 \sim 3\,053,5$ milliárd forint.

A nyugdíjkiadások **2016. évi 65,8 milliárd forintos költségvetési** kiadásnövekedésének összetevői az alábbiak szerint számszerűsíthetők:

- januári nyugdíjemelés:	47,1 milliárd forint;	1,6%
- méltányossági emelés áthúzódó hatással együtt:	1,2 milliárd forint;	0,04%
- cserélődés, összetétel-változás:	31,3 milliárd forint;	1,05%
- létszámváltozás:	-13,9 milliárd forint;	-0,5%
Együttesen:	65,8 milliárd forint;	2,2%

Megjegyzés: Az összegző adat a kerekítések miatt tér el a részösszegek összesenjétől.

A legfontosabb tényező a 357/2015. (XII. 2.) Kormányrendelet szerinti **2016. januári 1,6%-os nyugdíjemelés** volt (47,1 milliárd forint). Novemberi kiegészítő nyugdíjemelésre (2013-tól) nem volt szükség, mert a januári emelés mértéke lényegesen meghaladta a fogyasztói árak éves növekedési ütemét (fogyasztói árindex: 0,4%, nyugdíjas fogyasztói

árindex: 0,6%). Az eredetileg tervezett 1,6%-osnál alacsonyabb árszint-emelkedés a nyugdíjak vásárlóerejének növekedését eredményezte: a reálérték 1,0%-kal nőtt.

A **nyugdíjas állomány cserélődéséből, összetétel-változásából adódó átlagnyugdíj emelkedés** 31,3 milliárd forinttal, mintegy 1,0%-kal növelte a kiadásokat 2015-höz képest. Az állományba újonnan bekerülőknél magasabb ellátási színvonala (pozitív cserélődési hatás) elsősorban a korbetöltött öregségi nyugdíjknál (és az özvegyi kiegészítő ellátásoknál) jellemző. Ugyanakkor az egyes ellátástípusokhoz tartozók létszámarányainak változása (összetétel-változás) is növelte a kiadásokat. Ez történik például a magasabb ellátási színvonalú, a nőket 40 év jogosultsági idő alapján megillető öregségi nyugdíjak létszámcsökkenése és a kisebb átlagos ellátási összeggel jellemezhető hozzátartozói ellátások létszámcsökkenése együttes hatására.

Méltányossági emelések, ellátások

A méltányossági emelések hatására a 2016. évi kiadás 1,2 milliárd forinttal emelkedett. Ebből tárgyévi emelésekre 681,5 millió forint került kifizetésre, míg az előző évi emelések áthúzódó hatása 537,2 millió forint volt.

A 2016. évi költségvetési törvény a 2016. évi kivételes nyugellátás-emelés előirányzatát 700 millió forintban, a kivételes nyugellátás megállapítás előirányzatát 200 millió forintban, az egyszeri segély előirányzatát 500 millió forintban állapította meg. Az egyszeri segély engedélyezésére irányuló kérelmek számára és a segélykérelmek indokálul szolgáló körülményekre figyelemmel az előirányzatok között átcsoportosítás vált szükségessé. Ennek alapján módosult két ízben, 2016. július 7-én és október 24-én a méltányossági alapú nyugdíjemelés eredeti előirányzata (700 millió forint) 682 millió forintra, a méltányossági alapon megállapításra kerülő nyugellátás előirányzata (200 millió forint) 186 millió forintra, és az egyszeri segély előirányzata (500 millió forint) 532 millió forintra.

2016-ban 66 771 fő kérelmezett méltányossági nyugdíjemelést, közülük 29 744 személy igénye került engedélyezésre. A teljesítési arány az elbíralt kérelmek számához viszonyítva 44,9%-os, az egy főre jutó emelés havi átlaga 3 629 forint.

A *nyugdíjak méltányossági jogkörben történő megállapítása* iránt 2 278 fő nyújtott be kérelmet, melyből 894 fő részére került megállapításra nyugellátás. Az engedélyezett ellátások száma az elbíralt ügyekhez viszonyítva 41,5%-os volt. A 25. életévüket betöltött, továbbtanulók árvaellátásának továbbfolyósítása iránti kérelmet 2016-ban 1 051 fő nyújtott be; az év során elbíráltak közül mintegy 379 kérelme (36,4%) került teljesítésre.

Egyszeri segély iránti kérelmet 56 554 fő nyújtott be 2016-ban, az elbíraltakból 31 136 fő (55,6%) került teljesítésre. A segélyek átlagösszege 17 084 forint volt.

Ellátások átlaga

A Nyugdíjbiztosítási Alapból finanszírozott nyugellátások átlagos összege

forint/fő/hó; százalék

	2015. évi átlag	2016. évi átlag	2015=100
Korbetöltött öregségi nyugdíjak összesen	107 138	109 980	102,7
<i>Öregségi nyugdíjként megállapított</i>	<i>110 282</i>	<i>113 380</i>	<i>102,8</i>
<i>Korhatár feletti rokkantsági nyugdíjakból átsorolt</i>	<i>93 264</i>	<i>94 337</i>	<i>101,2</i>
Nők korhatár alatti nyugellátása	120 378	121 887	101,3
Öregségi nyugdíjak összesen	107 968	110 808	102,6
Árvaellátás	40 500	40 460	99,9
Özvegyi nyugdíjak összesen	38 029	38 385	100,9
<i>Özvegyi nyugdíjak főellátásként</i>	<i>64 856</i>	<i>65 422</i>	<i>100,9</i>
<i>Özvegyi nyugdíjak kiegészítésként</i>	<i>34 424</i>	<i>34 998</i>	<i>101,7</i>
Hozzá tartozói nyugellátások összesen	38 245	38 559	100,8
Ellátások összesen*	114 391	117 455	102,7

* A fő- és kiegészítő ellátások együttes kiadásának egy főre jutó összege. Az átlagösszegek némileg eltérnek a ténylegesen folyósított (csökkentés nélkül számított) átlagoktól.

Ellátások száma

2016-ban átlagosan 2 millió 166 ezer fő részesült az Ny. Alapból finanszírozott nyugellátásban. Ez mintegy **10 ezer fővel, tehát 0,5%-kal alacsonyabb** az előző év átlagos létszámánál.

A 2015. évhez viszonyított csökkenés legfontosabb oka a korhatáremelés folyamata. Emiatt 2015 II. félévében nem volt a nyugdíjkorhatárt aktuálisan betöltött személy, a csökkenés áthúzódó hatása pedig az előző év azonos időszakához viszonyított arányt is mérsékli.

A Nyugdíjbiztosítási Alapból finanszírozott nyugellátások főbb ellátáscsoportjainak létszáma

ezer fő/ezer ellátás, százalék

	2015. évi létszám	2016. évi létszám	2015=100
Korbetöltött öregségi nyugdíjak összesen	1 891	1 877	99,3
<i>Öregségi nyugdíjként megállapított</i>	1 542	1 542	100,0
<i>Korhatár feletti rokkantsági nyugdíjakból átsorolt</i>	349	335	96,0
Nők korhatár alatti nyugellátása	127	140	111,0
Öregségi nyugdíjak összesen	2 018	2 018	100,0
Árvaellátás	71	67	94,4
Özvegyi nyugdíjak összesen	742	732	98,7
<i>Özvegyi nyugdíjak főellátásként</i>	88	82	92,7
<i>Özvegyi nyugdíjak kiegészítésként*</i>	654	651	99,5
Hozzá tartozói főellátások összesen*	159	149	93,5
Ellátottak száma összesen	2 177	2 166	99,5

* A hozzátartozói kiegészítő ellátásban részesülők száma szerepel a sajátjogú nyugdíjknál is, így az összlétszámot nem emeli.

A **korhatár feletti öregségi nyugdíjak** létszáma 0,7%-kal alacsonyabb a vizsgált időszakban az előző évhez képest. (2016-ban 63 évre emelkedett korhatár, így az 1953-ban születettek szereztek nyugdíjjogosultságot.) A létszám egyik csoportja, korbetöltött (eredetileg is) öregségi nyugdíjasok száma összességében nem változott 2016-ban. A korhatár feletti rokkantsági nyugdíjakból átsorolt korbetöltött öregségi nyugdíjasok száma viszont tovább mérséklődött. A nyugdíjasok 2016. évi létszámnövekedés tényezőit az öregségi nyugdíj típusaira a következő táblázat mutatja be.

2016. év	Új ellátások létszámnövelő hatása	Ellátás megszűnések létszámcsökkentő hatása	Létszámváltozás
Korhatár feletti öregségi nyugdíj	79 ezer fő	92 ezer fő	-13 ezer fő
Nők korhatár alatti nyugdíja	30 ezer fő	16 ezer fő	14 ezer fő

Tovább folytatódott a *hozzátartozói főellátások* létszámának – demográfiai és jogszerzési okok miatti – hosszú évek óta tartó visszaesése is.

A *kiegészítő ellátások* számában tapasztalt mintegy 3 ezer fős mérséklődés 2016-ban 1,4 milliárd forinttal csökkentette a kiadásokat.

II. 2. 1. 3. Tájékoztató a Nyugdíjbiztosítási Alap visszaérkezett ellátásairól

Az Ny. Alap 2016. évi nyugdíjkiadását csökkentő, visszaérkezett ellátások összege 5 828,3 millió forint. A 2015. évi visszaérkezett tételek 7 658,7 millió forintos összegéhez viszonyítva a 2016. évi összeg 1 830,4 millió forinttal, 23,9%-kal alacsonyabb.

Az alábbi táblázat a 2016. évi visszaérkezések részletes adatait mutatja be ellátásonkénti bontásban.

millió forint	
Visszaérkezett ellátások az ONYF főkönyvi elszámolások alapján 2016. évi	kiadás
Korbetöltött öregségi nyugdíjak összesen	4 699,1
<i>Öregségi nyugdíjként megállapított</i>	3 755,2
<i>Korhatár feletti rokkantsági nyugdíjából</i>	943,9
<i>átsorolt</i>	
Nők korhatár alatti nyugellátása	102,7
Öregségi nyugdíjak összesen	4 801,8
Árvaellátás	101,6
Özvegyi nyugdíjak összesen	924,4
<i>Özvegyi nyugdíjak főellátásként</i>	257,4
<i>Özvegyi nyugdíjak kiegészítésként</i>	666,9
Hozzá tartozói nyugellátások összesen	1 025,9
Egyszeri segély	0,5
Ellátottak száma összesen	5 828,3

Megjegyzés: Az egyes kerekített adatok összege eltérhet az összegző adatok értékétől.

II. 2. 1. 4. Reálérték alakulásának értékelése

A nyugdíjak reálértékének alakulása **kétféle megközelítésben került vizsgálatra**. Az egyik arra ad választ, hogy **az állományban folyamatosan benn levők nyugdíjának reálértéke hogyan változott**. Tehát a **nyugdíjmelések** (és egyéb nyugdíjnövelő intézkedések) a fogyasztói árszínvonalhoz viszonyított változását méri.

A tartósan állományban levőkre vonatkozó reálérték-index azonban **nem a teljes nyugdíjas társadalom reálérték-viszonyait fejezi ki**. Minél hosszabb időszakot vizsgálunk ilyen módon, annál kevésbé reálisak a változatlan állomány reálérték-adatai, hiszen az állomány időközben jelentősen kicserélődött. Újjonnan megállapított nyugellátások kerülnek be, illetve az elhunyt nyugdíjasok csökkentik a létszámot. Mindkét változás jellemzően növeli az ellátási átlagot, mivel az új nyugdíjak annál magasabbak, az elhunytak átlagos ellátása pedig alacsonyabb.

Ezért indokolt a **teljes öregségi nyugdíjas állomány átlagos ellátásának éves emelkedését is összehasonlítani az árindex-szel**. E mutatóban a nyugdíjmeléseken, egyéb nyugdíjintézkedéseken túl **az állomány-cserélődés hatása is megjelenik**.

2016-ban – az előző két évvel azonosan – a tényleges fogyasztói árszínvonal-növekedés meghaladta a tervezettet, ezért (a tervezett inflációnak megfelelő) nyugdíjmelés **reálérték-növekedést** eredményezett. Ennek mértéke 2016-ban az 1,6%-os nyugdíjmelésből és a

0,6%-os nyugdíjas fogyasztói árszínvonal-emelkedésből adódóan, a méltányossági emeléseket is figyelembe véve 1,0%.

A teljes nyugdíjas állomány átlagos ellátásának 2,6%-os (tehát az állománycserélődést is tartalmazó) emelkedése, 2,0%-os reálérték-növekedést jelent.

II. 2. 2. Nyugdíjbiztosítás egyéb kiadásai

millió forint; százalék

Megnevezés	2015. évi teljesítés	2016. évi törvényi előirányzat	2016. évi teljesítés	Eltérés a törvényi előirányzattól	2016. évi telj. az előir. %-ában	Eltérés a 2015. évi teljesítéstől	2016. évi telj. a 2015. évi %-ában
<i>Nyugdíjbiztosítás egyéb kiadásai</i>	5 249,6	6 591,1	5 876,9	-714,2	89,2	627,3	111,9
- ebből postaköltség	4 157,8	4 597,4	4 250,6	-346,8	92,5	92,8	102,2
- ebből egyéb kiadások	1 091,8	1 993,7	1 626,3	-367,4	81,6	534,5	149,0

A Nyugdíjbiztosítás egyéb kiadásainak összege 5 876,9 millió forint, amely 714,2 millió forinttal, 10,8%-kal elmarad az előirányzattól, és 627,3 millió forinttal 11,9%-kal magasabb a bázisidőszaki értéknél.

A Nyugdíjbiztosítás egyéb kiadásai döntő részét (72,3%-át) **a postaköltségek 4 250,6 millió forint összege** teszi ki, amely 346,8 millió forinttal, 7,5%-kal kevesebb az előirányzatnál, és 92,8 millió forinttal, 2,2%-kal meghaladja az előző évi teljesítést. A postaköltségek 73,6%-át nyugellátások utalásához kapcsolódó postautalvány költségei – 3 129,6 millió forint – teszik ki. A postaköltségek 26,4%-át levélposta költségek jelentik, amelyek 129,8 millió forinttal, 13,0%-kal emelkedtek a bázis évhez képest.

Az egyéb kiadások 1 626,3 millió forint összegben teljesültek, amely 367,4 millió forinttal, 18,4%-kal kevesebb az előirányzatnál, és 534,5 millió forinttal, 49,0%-kal magasabb a bázisidőszaki teljesítésnél. Az ezen csoportot alkotó kiadások tekintetében, arányaiban – az egyes részkiadásokat vizsgálva – jelentősebb változások voltak, az alábbiak szerint:

2016. évben a kiadások legnagyobb hányadát (63,3%-át) az Európai Unió tisztviselőinek és más alkalmazottainak nyugdíjbiztosítási átutalásáról és visszautalásáról, valamint az egyes nyugdíjbiztosítási tárgyú és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2012. évi CXII. törvény, és a végrehajtására kiadott 219/2012. (VIII. 13.) Korm. rendelet alapján teljesített ún. „nyugdíjtranszfer” 1 029,8 millió forint összege teszi ki, amely 641,9 millió forinttal több, mint a 2015-ben kifizetett összeg.

E költségcsoporton belül a legnagyobb eltérés a külföldi megtérítési igénnyel kapcsolatos kiadásoknál tapasztalható, ahol a visszautalt összeg a 2015. évi 0,6 millió forintról 2016. évben 66,6 millió forintra növekedett.

Az egyéb kiadások tételei között az előző évhez képest mértékében (93,9 millió forinttal) és költségcsoporton belüli arányában is (21,3%-ról 8,5%-ra) csökkent a nyomtatvány költség.

II. 2. 3. Vagyongazdálkodás kiadásai

Vagyongazdálkodás jogcímén az Ny. Alapnak 2016-ban nem merült fel kiadása.

II. 2. 4. Egyéb befizetések

millió forint; százalék

Megnevezés	2015. évi teljesítés	2016. évi törvényi előirányzat	2016. évi törvényi módosított előirányzat	2016. évi teljesítés	2016. évi teljesítés a törvényi mód. ei.-hoz viszonyítva	Eltérés a 2015. évi teljesítéstől	2016. évi telj. a 2015. évi %-ában
Egyéb befizetések	74 848,0	0,0	4 560,1	4 560,1	100,0	-70 287,9	6,1
- Költségvetési befizetések	74 848,0	0,0	4 560,1	4 560,1	100,0	-70 287,9	6,1

A költségvetési befizetések 4 560,1 millió forint összege – amint az a bevezetőben említésre került – a 2015. évi zárszámadási törvény 15. § bekezdésében elrendelt 4 560,1 millió forint befizetési kötelezettség teljesítéseként valósult meg. Az előző évhez képest jelentkező eltérést az okozza, hogy 2016. évben nem került meghatározásra befizetési kötelezettség a költségvetési törvény 33. § (4) bekezdése alapján, miután nem keletkezett jelentős többlete az Ny. Alapnak. Ehhez nagymértékben hozzájárult a – bevezetőben már említett– szociális hozzájárulási adó Ny. Alapot megillető részének év közbeni csökkentése.

II. 2. 5. Működési célú kiadások

A működési célú kiadások biztosítják a fedezetet az Ny. Alap kezeléséért felelős Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság (továbbiakban: ONYF) központi szerve (továbbiakban: Központ) és különös hatáskörű igazgatási szerve, a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság (továbbiakban: NYUFIG) feladatellátásához.

A fejezetet irányító szerv a fejezetbe sorolt költségvetési szervek tekintetében az Ny. Alap kezelő szerve, az ONYF.

Az ONYF törzskönyvi azonosító száma: 328665

honlapjának címe: www.onyf.hu

Az Országgyűlés az Ny. Alap 2016. évi működési célú kiadásaira 11 012,4 millió forintot hagyott jóvá.

millió forint; százalék

Megnevezés	2015. évi teljesítés	2016. évi törvényi előirányzat	2016. évi módosított előirányzat	2016. évi teljesítés	2016. évi telj. a mód. előirányzat %-ában	2016. évi teljesítés a 2015. évi %-ában
<i>Működési költségvetés</i>	10 859,0	10 831,3	13 469,4	12 209,8	90,6	112,4
Személyi juttatás	5 613,9	5 652,4	5 719,8	5 700,0	99,6	101,5
Munkaa. terh.jár. és szoc. h.jár. adó	1 641,4	1 577,7	1 654,2	1 617,5	97,8	98,5
Dologi kiadás	3 552,3	3 594,0	6 017,0	4 823,3	80,2	135,8
Egyéb műk. célú tám., kiadás	51,4	7,2	78,4	69,0	88,0	134,2
<i>Felhalmozási költségvetés</i>	1 019,2	181,1	1 193,2	563,5	47,2	55,3
Intézményi beruházás	979,2	181,1	1 189,4	559,7	47,1	57,2
Felújítás	28,0	0	0	0	-	-
Egyéb felhalm. célú kiadás	12,0	0	3,8	3,8	100,0	31,7
<i>Nyugdíjbiztosítási költségvetési szervek:</i>	11 878,2	11 012,4	14 662,6	12 773,3	87,1	107,5

A költségvetési törvényben meghatározott összeg módosítására és átcsoportosításokra – a költségvetési, illetve az államháztartásról szóló törvényben foglaltaknak megfelelően – Kormány hatáskörben, irányító szervi hatáskörben és saját hatáskörű rendelkezések alapján került sor.

Kormány hatáskörében összesen 54,1 millió forint előirányzat-növelésre került sor, ebből

- a központi költségvetés céltartalékából a költségvetési törvény
 - = 4. §-ának (1) bekezdése szerint, a költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2016. évi kompenzációjának támogatására 46,6 millió forint,
 - = 4. §-ának (2) bekezdése a) pontjában foglaltak alapján pedig a prémium évek programról és a különleges foglalkoztatási állományról szóló törvény szerinti munkáltatói kifizetések támogatására 7,5 millió forint pótelőirányzat került bevonásra.

Irányító szervi hatáskörű előirányzat-módosítás összesen 2 262,4 millió forint összegben került végrehajtásra, melyből:

- 2 200,0 millió forint a 404/2016. (XII. 8.) Korm. rendeletben foglalt jogosultsági feltételekkel rendelkező személyeknek juttatott egyszeri tízezer forint értékű Étkezési Erzsébet-utalvány kézbesítésére és a kézbesítéshez kapcsolódó egyéb kiadásokra – 1721/2016. (XII. 8.) Korm. határozattal – biztosított összeg,

- 62,4 millió forint az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII.31.) Korm. rendelet 35. §. szerinti többletbevétel bevonása.

Az intézményi hatáskörű előirányzat-módosítások összege 1 333,7 millió forint, melyből:

- 1 155,5 millió forint előző évi költségvetési maradvány bevonása,
- a közfoglalkoztatás támogatása a Nemzeti Foglalkoztatási Alapból átvett 18,5 millió forint,
- 35,7 millió forint a munkáltatói lakáskölcsönök visszatérüléséből a működési költségvetésbe bevont összeg,
- költségterítésekre az eredeti előirányzatot 124,0 millió forinttal meghaladó összeg.

Az előző évben képződött 1 155,5 millió forint költségvetési maradványból 1 120,3 millió forint felhasználásra került, 35,2 millió forint költségvetési maradvány felhasználása 2016. évben nem történt meg.

2016. évben összesen 14 662,6 millió forint felhasználható előirányzat állt az ágazat rendelkezésére.

A 2016. évi működési kiadások tényleges teljesítése 12 773,3 millió forint. A 2016. évi 1 899,9 millió forint költségvetési maradványból 1 879,0 millió forint kötelezettségvállalással terhelt.

A 2016. évi kötelezettségvállalással terhelt maradványból a személyi juttatások kiemelt előirányzaton 19,3 millió forint, munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó kiemelt előirányzaton 36,7 millió forint, dolog kiadáson 1 193,4 millió forint, beruházásokon pedig 629,6 millió forint képződött.

A működési kiadások legjelentősebb tételei a személyi juttatások és a munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó, arányuk az összes működési kiadáson belül együttesen 59,9 %. Az ágazatban a személyi juttatásokra fordított kiadások összege 5 700,0 millió forint. Az eredeti előirányzatot alapvetően a központi költségvetés céltartalékából – kompenzációra, prémium évek programra – kapott támogatás növelte.

Az ágazat 2016. január 1-jei létszám kerete 1 467 fő volt, ami az év során nem változott. Az átlagos statisztikai állományi létszám 1 388 fő.

2016. évben 1 fő részesült munkáltatói lakáskölcsönben lakásvásárlás céljára összesen 3,8 millió forint összegben, melynek forrására a korábban folyósított, és időközben törlesztett kölcsönök összege nyújtott fedezetet.

Az ágazat dologi kiadásainak teljesítése 4 823,3 millió forint, a 2016. évben felhasználható módosított előirányzatnál 19,8%-kal kevesebb. A dologi előirányzat jelentős részben (45,7%) az informatikai rendszerek fenntartására szolgált, illetve az épületek, gépek, berendezések üzemeltetésére, igénybevett karbantartási szolgáltatásokra, készlet beszerzésekre és egyéb költségekre nyújtott fedezetet.

Intézményi beruházási kiadásokra (elsősorban informatikai beruházásra) a rendelkezésre álló 1 189,4 millió forint módosított előirányzatból 559,7 millió forint felhasználása történt meg. A forrást a 181,1 millió forint törvényi előirányzaton felül 551,7 millió forint költségvetési maradvány bevonása, többletbevételből bevont 54,1 millió forint, továbbá az egyéb kiemelt előirányzatok terhére történt 402,5 millió forint átcsoportosítás biztosította.

A 2016. évi költségvetéséből az ágazat egészének informatikai célú kiadásaira 2 633,1 millió forint dologi és intézményi beruházási előirányzat került felhasználásra.

Az ONYF 2016-ban is rendben működtette és fejlesztette a szakmai feladatok ellátásához szükséges, illetve jogszabály által feladat- és hatáskörébe tartozó egyéb informatikai

rendszereket, meghatározta a szakmai informatikai rendszerek követelményeit.

2016. elején a fenti célkitűzésekhez kapcsolódó feladatok, valamint a központi hivatalok és a költségvetési szerv formában működő központi minisztériumi háttérintézmények felülvizsgálatáról szóló 1958/2015. (XII. 23.) Korm. határozatban, továbbá az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló törvény elfogadását követő feladatokról szóló 1957/2015. (XII. 23.) Korm. határozatban foglaltakkal kapcsolatos feladatok, adatszolgáltatások élveztek prioritást.

A megvalósításban nagy jelentőséggel bírt a meglévő és új rendszerek fejlesztéseinek rendszertől független, egységes kezelése, az egyes fejlesztési szakaszok folyamatos nyomon követése, rendszeres egyeztetés a szakmai területekkel és a fejlesztőkkel, valamint a verzióváltások koordinálása.

Az ONYF elvégezte a TÉBA rendszer fejlesztésének koordinálását és a központi informatikai szolgáltatásokhoz történő csatlakoztatásának tervezését. A TÉBA rendszer 2016. január 1-jével került át a MÁK-tól az ONYF üzemeltetésébe. A rendszer üzemeltetésével járó feladatok integrálása zökkenőmentesen megtörtént.

Az érintett rendszerekben a Lotus Notes iktató rendszer GovSys rendszerrel történő kiváltásának támogatása, koordinálása a projektvezetéssel szoros együttműködésben jött létre. Sikeresen megvalósult a MÁK KIRA rendszeréhez való csatlakozás támogatása és a szükséges interfészek kialakítása, üzemeltetése.

Jelentős feladat volt a NYUFIG Z to Z projektjének adminisztratív koordinálása, és a tesztelés felügyelete, támogatása. Havi rendszerességgel betöltésre kerülnek a NYUFIG bázisadatok az Adattárházba, így már pilot jelleggel innen kerülnek előállításra a statisztikai adatok.

Az ONYF előállította a 404/2016 (XII. 8) Kormány rendeletben meghatározott Erzsébet-utalvány egyszeri juttatás kiküldéséhez szükséges adatállományt. Követte az utalványok kézbesítését, biztosította az utalványoknak a visszaérkezéshez, karbantartáshoz kapcsolódó tevékenységek végrehajtásához az informatikai támogatást, és elkészítette az ehhez kapcsolódó alkalmazást.

Az ONYF fontos feladatát képezi a NYUFIG ügyintézési, ügyviteli folyamatok papírmentes működését támogató rendszerek kialakítása (E-nyufig). Ennek során folyik a jelenlegi folyamatok feltérképezése, az új folyamatok tervezése, a folyósítási, ügyviteli szakrendszerek átalakítása, fejlesztése, az új folyamatokhoz igazítása.

Az elmúlt évben hiánytalanul megvalósultak az adatbázis-módosítások, és a verzióváltások (pl. NYUGDMEG, MEMESE, EETÜR stb.).

2016. évben az ONYF kiemelt feladata volt mind a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervek, mind az ONYF részére nyújtott központi hibabejelentő rendszer működtetése, a bejelentések kezelése, az ONYF munkatársak részére a felhasználó támogatási problémakezelési feladatok elvégzése, a lokális rendszerek működésének biztosítása, a napi munkavégzéshez a kliens eszközök működésének biztosítása.

Az informatikai szakterület közreműködött az informatikai fejlesztési, üzemeltetési, irányítási, beszerzési folyamatainak tervezési feladataiban, támogatta az ONYF projektjeit, így különösen a családtámogatási, az egészségbiztosítási és a szociális területek integrációs feladatait, valamint a „Központi szkennelés, érkeztetés” projektet és az EKOP-3.1.3 ellenőrzést. Az ONYF nagy hangsúlyt fektetett a bevezetésre kerülő (ePER Kapu/MOKK, elektronikus aláírás kezelő, letiltás rögzítő) rendszerekkel, a munkatársak központi távoktatását támogató rendszer bevezetésével, a nagytömegű számítógép beüzemelésével, ennek tervezésével, az egységes tartományi környezetkialakítással kapcsolatos feladatok megvalósulására. Végezte továbbá a NYUFIG alkalmazásaival kapcsolatos üzemeltetési

feladatokat, részt vett az ezekkel kapcsolatos lekérdezési, fejlesztési feladatokban.

Biztosította számos belső és külső rendezvény – kiemelten a Nemzetközi Mikroszimulációs Társaság európai regionális konferencia – informatikai támogatását.

Támogatási programok bemutatása

Az ONYF 2016-ban is folytatta a szervezetrendszer ügyvitelének további modernizálását, átfogó szervezetfejlesztését.

Központi iratkezelés, iktatás

Az adategyeztetési és elbírálási területen bevezetésre került a központi iktatási tevékenységekhez szükséges iktatórendszer (GovSys), amely az ONYF-en kialakított Filenet alapú dokumentum-menedzsment rendszerrel összekapcsolva a jogszabályi és technikai feltételek megvalósulása esetén támogatja a központi iktatási tevékenységeket. 2017-ben folytatódik a többi területen is a korábbi iktatórendszer lecserélése és a központi iktatás alapfeltételeinek megteremtése. Megtörténtek az előkészületek a családtámogatási terület küldeményeinek 2017. elejétől történő központi szkennelésére és megtörtént a rendszer élesítése is. A küldemények központi mennyisége folyamatosan fog növekedni, ahogy az új központi postafiókok az ügyfelek fokozatosan használatba veszik.

Üzemeltetést támogató feladatok, projektek

Az ONYF-en több évvel ezelőtt kialakított központi dokumentum-tároló és kezelő rendszer új alapokra helyezése kezdődött meg. Az utóbbi évek szervezeti átalakulásai és a megnőtt központi iratkezelési tevékenységek eredményeként a korábbinál jóval nagyobb kapacitású rendszer tervezése történt meg és elindult a fejlesztés. A fejlesztések befejezése, felhasználói tesztelés és adatmigráció 2017 első felében esedékes.

NYUFIG papírintes működés

A papírintes működés elérése érdekében több területen is előrelépés történt.

Befejeződtek a fejlesztések a NYUFIG nagymennyiségű tértivevényének szkennelésére és elindult a feldolgozás. Következő lépésként a postától elektronikus formában érkező tértivevények fogadásának megvalósítása a cél. Megtörtént a NYUFIG több, mint 3 millió papír dossziéjának – uniós forrásokból finanszírozott – feldolgozásához szükséges közbeszerzés előkészítése és beadása. Az előkészítési fázisban a feldolgozási és selejtezési folyamatok megtervezése mellett megtervezésre kerültek azok az egyéb fejlesztési feladatok, amelyek elvégzése elengedhetetlenül szükséges (a dossziék feldolgozásán túl) a papírintes elbírálási tevékenységekhez. A tervezési feladatok eredményeként megkezdődtek a fejlesztések a NYUFIG meglévő rendszereiben szükséges - a papírintes működést támogató - funkciók kialakítására, valamint a folyósításokból történő különböző letiltások elektronikus úton történő kezelésére.

Nyugdíjgazdálkodási és családtámogatási rendszerek és folyamatok megújítása

Az ONYF KÖFOP-1.0.0-VEKOP-15-2016-00024 azonosítószámmal „A 21. század családtámogatása és nyugdíja” címmel uniós finanszírozású projektet indított egy egységes ellátó rendszer (EER) kialakítására, amely megújítja a nyilvántartási, elbírálási és folyósítási tevékenységeket, és egységesíti az ügyviteli folyamatokat támogató számítógépes alkalmazásokat. A két lépcsőben megvalósítandó projekt (előkészítési és végrehajtási szakasz) első szakaszában elkészültek a jövőbeni működést megalapozó stratégiák, a különböző területeket érintő szakértői anyagok és megvalósíthatósági tanulmány. A projekt második szakaszhoz ugyancsak elkészültek az uniós források felhasználását lehetővé tevő Támogatási Szerződés megkötéséhez szükséges egyéb megállapodások, tanulmányok, a projekt költségvetési-, közbeszerzési- és ütemtervei. A projekt keretében előkészítésre és kiírásra kerültek az EER rendszer megvalósítására, valamint a NYUFIG dossziéinak

feldolgozására vonatkozó nagy volumenű közbeszerzések. Emellett több kisebb közbeszerzés is elindításra/végrehajtásra került (pl. a központi iratkezelést támogató nyomtatóbeszerzések, a családtámogatások központi utalását lehetővé tevő fejlesztések, a csoportmunkát segítő és egyszerűsítő, vezeték nélküli hálózati kapcsolatokat támogató hálózati eszközök beszerzése). Ugyancsak előkészítésre és kiírásra kerültek a területi közigazgatási átalakulások támogatásához szükséges – a meglévő IT rendszerek átalakításával járó – rendszerfejlesztési és hardverbeszerzési feladatok.

III. A Nyugdíjbiztosítási Alap ellátási és működési szektorának mérlegtagozódása és egyes tételeinek alakulása

III. 1. A Nyugdíjbiztosítási Alap ellátási vagyonának alakulása 2016. évben

ESZKÖZÖK

Az eszközök éves záró állománya 73 911,2 millió forint. Az eszközök állománya az előző évhez viszonyítva 12,1%-kal növekedett.

A készletek a beszámolási időszakban 29,3 millió forinttal növekedtek, mely az előző időszakhoz képest 13,0%-os állománynövekedést mutat. Az év végi állomány 254,4 millió forint, mely a követelés (járuléktartozás) fejében, értékesítési céllal átvett készletek 53,6 millió forintos, valamint a vásárolt készletek 200,8 millió forintos állományát tartalmazza.

A pénzeszközök állománya a 2015. évi 13 072,8 millió forintos állományhoz képest, 2016. évben 26 525,9 millió forintot mutat. A 13 453,1 millió forintos növekedés 102,9%-os emelkedést tükröz. A pénzeszközök között az Alap kezelője a kincstári számlák és a pénztárak tételeit tartja nyilván.

Az eszközök legnagyobb hányadát az ellátási szektorban a követelések (63,8%) adják, melynek értéke 47 130,7 millió forint. A követelések között került kimutatásra a közhatalmi bevételekkel összefüggésben keletkező követelés, melynek értékvesztéssel csökkentett összege 45 413,9 millió forint. A követelések kisebb része 350,5 millió forint, a Kormányhivatalok által előírt működési bevételek járulék jellegű követelése (megtérített ellátás, mulasztási bírság, járulék tartozás fejében megítélt pénzkövetelések), és a jogalap nélküli ellátás követelés 773,5 millió forintos állományából tevődik össze. Összességében működési bevételek követelés állománya az előző évhez viszonyítva 134,7 millió forinttal csökkent.

A 2016. évben a közhatalmi bevételek NAV követelés állománya 158,7 millió forint, és az elszámolt értékvesztés összege 113,3 millió forint. A mérlegben szereplő értékvesztéssel csökkentett közhatalmi bevételek 45 413,9 millió forintos követelésállománya 3 977,5 millió forinttal, 8,1 %-kal csökkent az előző évhez viszonyítva.

A költségvetési évben esedékes követelések összege 46 537,9 millió forint, amely 4 112,3 millió forinttal, 8,1%-kal alacsonyabb az előző évinél, mely feltételezhetően a követelésállomány csökkenésével és a hatékonyabb behajtási tevékenységgel magyarázható.

A költségvetési évet követően esedékes követelések összege 100,3 millió forint, mely az előző évhez képest jelentős növekedést (92,4 millió forint) mutat, vélhetően a jogalap nélküli ellátások visszafizetésére vonatkozó részletfizetési igények számának emelkedése miatt.

A követelések között mutatjuk ki a követelés jellegű sajátos elszámolásokat 492,6 millió forinttal, mely az adott előlegek 316,5 millió forintos, és a nem társadalombiztosítási ellátásokhoz kapcsolódó kifizetések, meg nem térített 176,1 millió forintos értékét foglalja

magába. Ezen sajátos elszámolások nyitó adatokhoz képest a csökkenés 1 507,0 millió forint volt.

Az aktív időbeli elhatárolások állománya 0,1 millió forint, mely a következő évet érintő költségeket tartalmazza.

FORRÁSOK

A források záró állománya 73 911,2 millió forint, amelynek legnagyobb hányada (95,6%) a saját tőke, értéke 70 920,2 millió forint, a kötelezettségek 2 986,2 millió forintos összegéből és a passzív időbeli elhatárolások 4,8 millió forintos összegéből adódik.

A saját tőke – a 2016. évi nyitó adatokhoz képest – 70 920,2 millió forintos év végi állományának növekedését a felhalmozott eredmény 1 978,0 millió forintos csökkenése és a mérlegszerinti eredmény 10 013,4 millió forint változása okozta.

A kötelezettségek állománya összességében az előző évi adatokhoz képest 2,5%-kal, 76,7 millió forinttal csökkent.

Ez egyrészt a költségvetési évben esedékes kötelezettségek 33,9%-os növekedésével – amely nem az Ny. Alap saját kötelezettségét, hanem az un. nem TB hitel állományt foglalja magába, ami 16,8 millió forinttal növekedett –, másrészt a költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek 0,9%-os emelkedésével és a kötelezettség jellegű sajátos elszámolások állományának 3,9 %-os csökkenésével magyarázható.

A passzív időbeli elhatárolások 4,8 millió forintos állománya a tárgyévet követő évi bevételeket foglalja magába.

III. 2. A Nyugdíjbiztosítási Alap működési vagyonának alakulása 2016. évben

ESZKÖZÖK

Az eszközök éves záró állománya 14 993,1 millió forint, mely az előző évhez mérten 0,1%-kal (8,5 millió forinttal) növekedett az alábbi tételek következményeként 2016. évben.

Az eszközök legnagyobb hányadát (85,7%) a befektetett eszközök képviselik 12 849,5 millió forinttal, melynek összetételét a következők határozzák meg:

- Az immateriális javak értéke 918,0 millió forint, amely 216,1 millió forinttal kevesebb, mint a 2016. költségvetési év indulásánál. Az 19,1%-os csökkenést az eredményezte, hogy a nyugdíjszakmai integrált szoftverek, valamint az informatikai hálózat és infrastruktúra beruházásainak értéke nem közelítette meg az immateriális javak tárgyévi amortizációs összegét.
- A tárgyi eszközök (ingatlanok, gépek berendezések, beruházások stb.) záró állománya 11 931,6 millió forint, az előző évi mérlegértékhez képest a csökkenés 487,5 millió forint. Az eszközcsoporton belül a mérlegértékkel rendelkező gépek, berendezések aránya 2%. A gép, berendezés eszközcsoportban alapvetően a meglévő eszközállomány állagmegóvása valósult meg. Az állományváltozást a 2016. évben megvalósult 103,1 millió Ft pótló beruházás és az értékcsökkenés tárgyévi elszámolása befolyásolta.
- A pénzeszközök 2016. évi mérlegértéke 1 884,8 millió forint, amely a 2015. évi 1 103,6 millió forint záró állomány értékhez viszonyítva 70,8%-os növekedést mutat. A záró pénzeszköz állományát *a nyugellátásokban és egyes más ellátásokban részesülő személyek egyszeri juttatásáról szóló 404/2016. (XII. 8.) Korm. rendelet végrehajtásához kapcsolódó 1721/2016. (XII.8.) Korm. határozat szerinti előirányzat átadás befolyásolta.*

- A mérlegfőösszegeken belül jelentős értéket nem képvisel a készletek (0,4%) és a követelések (1,1%) aránya.

FORRÁSOK

A források éves állománya 14 993,1 millió forint. Legnagyobb hányadát a saját tőke képviseli (93,6%), a fennmaradó forrásérték a kötelezettségekből (1,5%), valamint a passzív időbeli elhatárolásokból (4,9%) tevődik össze.

- A saját tőke értéke: 14 032,1 millió forint, mely 2016. év nyitásához mérten 0,6%-kal növekedett. A növekedés 80,2 millió forint, mely a pozitív tárgyévi mérleg szerinti eredménnyel indokolható. A saját tőke növekedését a mérleg szerinti eredményben megjelenő 1721/2016. (XII.8.) Korm. határozat szerinti előirányzat átvételből a 2017-re áthúzódó kifizetések és a működési költségeken belül a személyi jellegű költségek 4%-os csökkenése befolyásolta.
- A kötelezettségek állománya 232,3 millió forint, mely az ágazat elhelyezését biztosító ingatlanok közüzemi szolgáltatási és nyugdíjágazat informatikai feladatainak ellátáshoz szállítókkal szembeni kötelezettségeit tartalmazza. A kötelezettségek állománya 19,7 millió Ft-tal növekedett a 2015. évi adatokhoz mérten.

Összefoglalva, a fenti tényezők együttes hatására a működés eszköz-forrás állománya 14 993,1 millió forintra, 0,1%-kal – 8,5 millió forinttal – növekedett. A mérleg főösszegének előző évhez mért változatlanóságát a 1721/2016. (XII.8.) Korm. határozat szerinti előirányzat átadás és abból 2017. évre áthúzódó maradvány eredményezte.

IV. Nem a Nyugdíjbiztosítási Alapból finanszírozott ellátások 2016. évi alakulása

2016. évben a nem az Ny. Alapból finanszírozott ellátások összes kiadása 166 264,8 millió forint, bevétele 166 051,3 millió forint, a finanszírozási hiány 213,5 millió forint volt.

A 2016. évi finanszírozás helyzetét tekintve a központi költségvetés által finanszírozott **korhatár alatti ellátások** kiadásai 113 563,8 millió forint összegben teljesültek, amely 646,0 millió forinttal meghaladja az éves előirányzat összegét (112 917,8 millió forint). A szolgáltatási járandóság kiadásai 1 219,7 millió forinttal maradtak el az előirányzattól, a korhatár előtti ellátás, balettművészeti életjáradék kiadásai pedig 1 865,7 millió forinttal meghaladták az előirányzat értékét.

A kiadások 16,7%-kal csökkentek a korhatár alatti ellátások 2015. évben teljesített kifizetéseihez (136 405,6 millió forinthez) képest. A csökkenés irányába elsősorban az a tény hatott, hogy az ellátottak száma csökkent.

A bevételek, amelyek összege 113 544,2 millió forint, 19,5 millió forinttal elmaradnak a kiadásoktól, amelyet a zárszámadás keretében kell a központi költségvetésnek az Ny. Alap részére megtérítenie.

Korhatár alatti ellátásban 2016. évben átlagosan 54 767 fő részesült, az átlagos ellátás havi összege 172 800 forintot tett ki. Ezen belül

- szolgálati járandóságban részesült 33 551 fő, 194 440 forint/fő/hó átlaggal,
- korhatár előtti ellátásban 21 189 fő, 138 551 forint/fő/hó átlaggal,
- balettművészeti életjáradékban pedig 27 fő, akiknek havi ellátási átlaga 160 662 forint volt.

A jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatások ellátási kiadásai 27 051,8 millió forint összegben teljesültek, amely 7,3%-os csökkenést jelent a 2015. évben teljesített kifizetésekhez (29 197,1 millió forinthez) képest. Az éves előirányzat összegét –

27 789,9 millió forintot – figyelembe véve, éves szinten ezeknek az ellátásoknak a kiadásainál 738,1 millió forint megtakarítás mutatkozik. Ezen kiadás tartalmazza a 2016. évben új, Hősi halott hozzátartozói jogcímen folyósított 1,4 millió forintos ellátást is.

Az előirányzathoz képest a politikai rehabilitációs, valamint a más nyugdíj-kiegészítések kiadása és ennek postaköltsége 186,3 millió forinttal, a házastársi pótlék kiadása 74,1 millió forinttal túlteljesült. A többi ellátást tekintve a tényleges kiadások elmaradtak az előirányzattól, legjelentősebb mértékben (740,3 millió forinttal) az átmeneti bányászjáradék, a szénjárandóság kiegészítése és kereset-kiegészítés esetében.

A bevételek összege 26 992,1 millió forintban teljesült, amely 59,7 millió forinttal elmarad a kiadásoktól, a hiányt a zárszámadás keretében kell az Ny. Alap részére megtéríteni.

Jövedelempótló és jövedelemkiegészítő ellátást 2016. évben átlagosan 151 099 fő kapott, az egy főre jutó havi ellátás összege pedig 14 764 forint volt. Ezen belül

- átmeneti bányászjáradékban 2 996 fő részesült, 174 076 forint/fő/hó átlaggal,
- politikai rehabilitáció és más nyugdíj-kiegészítés jogcímen 103 429 fő kapott átlagosan 9 299 forintos havi ellátást,
- egyéb támogatásban (lakbér-hozzájárulásban, cukorbeteg támogatásban) 25 931 fő részesült,
- házastársi pótlékot és jövedelempótlékot 15 750 fő kapott, 15 711 forintos havi ellátási átlaggal,
- mezőgazdasági járadékot 2 989 fő részére folyósítottak, 54 883 forint/fő/hó átlaggal,
- bányász kereset-kiegészítésben, illetve a 2015. évi XLII. törvény alapján hősi halott közeli hozzátartozója részére folyósított kiegészítő hozzátartozói támogatásban 2-2 fő részesült.

A **művészeti nyugdíjsegélyek** kiadása a 2016. évben 1 403,9 millió forint, a bevétele 1 289,5 millió forint volt, 114,4 millió forint hiányt eredményezve.

MAK nyugdíjsegélyt 2016. évben 2 078 fő részére folyósítottak, 56 216 forintos havi átlagos ellátási összegben.

A **közjogi méltóságok** részére járó juttatás, valamint a közjogi méltóságok utáni hozzátartozói nyugellátás kiadása 182,2 millió forint, bevétele 182,4 millió forint volt a 2016. évben. A 0,2 millió forintos többletet az Ny. Alapnak a zárszámadás keretében az Alkotmánybíróság volt elnökei részére járó juttatás fedezete jogcímen vissza kell utalnia az Alkotmánybíróság fejezet részére.

Közjogi méltósági juttatásban 2016. évben 14 fő részesült.

A **pénzbeli kárpótlás** 1 218,9 millió forintos kifizetése az előirányzat 1 297,3 millió forintos összegéhez képest 78,4 millió forint megtakarítást eredményezett.

Pénzbeli kárpótlás jogcímen 2016. évben éves átlagban 6 587 fő részesült ellátásban, 15 054 forint/fő/hó összegben.

A **Párizsi Békeszerződés alapján folyósított életjáradékok** kiadásainál, amelyek összege 2 354,6 millió forint, az előirányzat 2 364,6 millió forint összegéhez mérten 10,0 millió forint megtakarítás keletkezett.

A Párizsi Békeszerződés alapján 6 191 fő részére folyósítottak életjáradékot 2016. évben, a járadék összege havi átlagban 31 321 forintot tett ki.

A pénzbeli kárpótlás kiadásai 16,4%-kal, míg a Párizsi Békeszerződés alapján folyósított életjáradékok kiadásai 4,0%-kal alacsonyabbak a 2015. évi kiadásoknál. Az ellátottak száma mindkét ellátás esetében csökkent (16,9 illetve 6,7%-kal), viszont mind a pénzbeli kárpótlás alapösszegének, mind a Párizsi Békeszerződés alapján folyósított életjáradékok összegének emelésére sor került az év folyamán.

E két ellátás esetében a megtérítések összege együttesen 3 575,5 millió forint, amely 2,0 millió forinttal meghaladja a kiadásokat, a többletet zárszámadás keretében kell az Ny. Alapnak a központi költségvetés részére visszautalnia.

A Hadigondozottak Közalapítványa által finanszírozott hadigondozotti ellátások, és az MNV Zrt. által finanszírozott vagyoni kárpótlási, valamint az Nemzeti Földalap (továbbiakban: NFA) által finanszírozott termőföld életjáradékra váltásából adódó kiadások megtérítése – a jogszabályokban rögzített utólagos finanszírozási rendnek és a finanszírozókkal kötött megállapodásokban foglaltaknak megfelelően – a kifizetésekhez igazodik. Az éves szinten mutatkozó eltérések a hőközi kifizetésekből, illetve az év végi elszámolások miatti időbeli eltolódásokból adódnak. Részletezve:

A **hadigondozotti ellátások** kiadásai 7 291,2 millió forint összegben teljesültek, bevétele 7 266,8 millió forint volt, 24,4 millió forint „alul”-finanszírozást eredményezve.

A Hadigondozottak Közalapítványa által finanszírozott hadigondozotti ellátásban átlagosan 47 669 fő részesült, 12 717 forint/fő/hó átlaggal.

A **vagyoni kárpótlási életjáradék** kiadása 1 070,3 millió forint, bevétele 1 071,2 millió forint volt, így a finanszírozási többlet 0,9 millió forint.

Az MNV Zrt. által finanszírozott vagyoni kárpótlási életjáradékot 2016. évben átlagosan 10 714 fő kapott, az ellátás havi átlagos összeg 7 988 forintot tett ki.

A vagyoni kárpótlási életjáradék kiadásai 14,5%-kal elmaradnak a 2015. évi kiadástól. A hadigondozotti ellátások kiadásai több mint kétszeresére emelkedtek, 100,4%-kal magasabbak a 2015. évi kiadásokhoz képest, amelynek oka, hogy a jogszabályváltozás – a 2015.évi CIV. tv. által módosított 1994. évi XLV. tv. - miatt bővült ellátotti kör létszáma emelkedett. Az ellátottak száma a vagyoni kárpótlás esetében 15,6%-kal csökkent, míg a hadigondozotti ellátások esetében több mint négyszeresére nőtt.

A **termőföld átadása ellenében megszerezhető életjáradék** kiadása 2016. évben 9 965,2 millió forint volt, amely 4,0%-kal kevesebb a 2015. évi kiadásnál. Az ellátottak létszáma ebben az ellátási körben 4,7%-kal csökkent, ezt azonban részben ellensúlyozta az ellátások emelésének hatása.

2016. évben az NFA által finanszírozott vagyoni (földért) kárpótlási életjáradékot átlagosan 16 509 fő részére folyósítottak, összege 49 958 forint/hó volt.

A Hadigondozottak Közalapítványa, az MNV Zrt., valamint az NFA által finanszírozott ellátások tekintetében a többletek, illetve hiányok rendezésére a finanszírozási megállapodások alapján kerül sor.

A **családtámogatási ellátásokkal** kapcsolatos feladatok 2015. április 1-jétől tartoznak az ONYF hatáskörébe. A kifizetőhelyek adatszolgáltatása alapján kimutatott családtámogatási ellátási kiadás 2016. évben 2 162,7 millió forint volt, amely megegyezett a bevételek összegével.

A működési költségtérítések alakulása

A jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatások, valamint a korhatár alatti ellátások működési költségeinek megtérítése az eredeti előirányzatnak megfelelően: 1 747,5 millió forint összegben teljesült.

A pénzbeli kárpótlási és a Párizsi Békeszerződés alapján folyósított életjáradékok tekintetében a térítés az eredeti előirányzatnak megfelelően: 59,6 millió forint összegben teljesült, a központi költségvetés által finanszírozott ellátások együttes működési költségtérítése így 1 807,1 millió forint volt.

A hadigondozotti ellátások 2016. évben megtérített működési költségeinek összege 101,8 millió forint, a vagyoni kárpótlási életjáradéknak a finanszírozói megállapodás alapján elszámolt működési bevétele 24,8 millió forint, a termőföld ellenében járó életjáradék 2016. évben megtérített működési költsége 40,2 millió forint. Az összes, nem az Ny. Alapból finanszírozott ellátás működési költségterítése 2016. évben 1 973,9 millió forint volt.

V. Korengedményes nyugdíj elszámolása

2016-ban a jogszabály értelmében már nem kerülhetett sor új korengedményes nyugdíj címen ellátás folyósítására, csak bevételek érkezhettek, elsősorban a 2016 előtt jogalap nélkül kifizetett ellátások megtérülése (befizetés, levonás, véglegesen visszaérkezés) formájában.

A zárszámadás keretében az ONYF-nek a Nemzeti Foglalkoztatási Alap részére 0,9 millió forintot kell az előző évek jogalap nélküli követeléseinek visszatérítése címén átadni.

VI. Tárgyétvet megelőző év zárszámadási törvényben foglalt rendelkezések végrehajtása

A 2015. évi zárszámadási törvény 15. §-a értelmében 4 560,1 millió forint – az Egyéb befizetések címen – 2016. december 16-án befizetésre került a XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezet részére. A jelzett összeg az Ny. Alap 2015. évi költségvetése teljesítésének többlete alapján került meghatározásra.

Az Ny. Alap közreműködésével, de nem az Ny. Alap terhére folyósított 2015. évi ellátásokhoz kapcsolódóan a megtérítési és visszautalási kötelezettségek teljesítése a 13-14. §-ban előírtak szerint végrehajtásra került.

Prof. Dr. Mészáros József
főigazgató

Budapest, 2017. augusztus „18.”.

Balog Zoltán
emberi erőforrások minisztere

Budapest, 2017. augusztus „31.”.

